

MURABBIY

ILMIY-MA'RIFIY JURNAL

“MURABBIY”

**ILMIY-MA'RIFIY
JURNAL**

Issue:1 2021 | №1, 2021

<https://science.jspi.uz/>

Chief Editor:

S.Nazarkasimov, Doctor of Philosophy (Ph.D) in Sociology, Vice-Rector of Jizzakh State Pedagogical Institute, Uzbekistan

Deputy Chief Editor:

A.Turaev, senior teacher of Jizzakh State Pedagogical Institute, Uzbekistan

Members of the editorial board:

Sh.S.Sharipov - Professor

B.M.Ochilova - Professor

D.Khodjimetova - assistant professor

A.Pardaev - assistant professor

M.N.Khoshimkhonov - assistant professor

A.I.Saidkasimov - assistant professor -

F.K.Akhmedov - assistant professor

B.E.Toshboev - assistant professor

I.N.Akhmedov - PhD

D.Salimova - PhD

N.N.Alimov - assistant professor

M.Saidov - Ph.D.

X.Maxammadiev - teacher

Editorial Representative:

Abrar Turaev

Jizzakh State Pedagogical Institute,
Uzbekistan

Phone: +998933091877

e-mail: ijtimoiy2017@mail.ru

**ONLINE ELECTRONIC
JOURNAL**

“Murabbiy” ilmiy-ma’rifiy jurnali
“Mentor” scientific-educational
journal

Научно-просветительский
журнал “Наставник”

Indexed By:

Published By:

<https://science.jspi.uz/>

**Jizzakh State Pedagogical
Institute, Uzbekistan**

MUNDARIJA / CONTENTS / СОДЕРЖАНИЕ

№	MUALLIFLAR/ AUTHORS / АВТОРЫ	MAQOLA NOMI/ ARTICLE TITLE/ НАЗВАНИЕ СТАТЬИ	SAHIFALAR/ PAGES/ СТРАНИЦЫ
1	<i>Қирғизбоев Муқимжон</i>	Камбағаллик – XXI аср муаммоси	6-14
2	<i>Очилова Бахти Мурадовна</i>	Демократик кадриятлар ва ўзини-ўзи бошқариш	15-25
3	<i>Муҳаммадиев Нурмуҳаммад Эргашевич</i>	Жамиятнинг янгилинишида фалсафа илмининг методологик аҳамиятини янада оширишнинг долзарб масалалари	26-30
4	<i>Ахмедшина Фания</i>	Проблема выравнивания положения женщин и мужчин (опыт Узбекистана и зарубежных стран)	31-35
5	<i>Анварова Маърифат Нарзуллоевна</i>	Использование инновационных технологии при обучении арабскому языку	36-42
6	<i>Tilavova Malika Mataramovna</i>	Inversion is a bridge to the wonders of the language world	43-50
7	<i>Худойназаров Сардор</i>	Консультатив психология бўйича мутахассислар тайёрлаш муаммолари	51-54
8	<i>Ғофуров Жасур Исақович</i>	Уструшонанинг илк ўрта аср хунармандчилигига доир	55-58
9	<i>Ибрагимов Солижон Эргашевич</i>	Баркамол авлодни шакллантиришда гўзаллик тушунчасининг аҳамияти	59-63
10	<i>Севостьянов Дмитрий Анатольевич</i>	Инверсивные отношения как диалектический когнитивный конструкт	64-67
11	<i>Muhammadsidiqov Muhammadolim Muhammadroziq o'g'li</i>	Integratsiya tushunchasi: mazmun va mohiyati	68-77
12	<i>Ҳолиқова Рахбархон</i>	Ижтимоий-гуманитар соҳа	78-81

КАМБАҒАЛЛИК – XXI АСР МУАММОСИ

*Муқимжон Қирғизбоев,
сиёсий фанлар доктори, профессор
Ўзбекистон журналистика ва оммавий коммуникациялар
университети кафедраси мудири*

Аннотация

Мақолада сўнгги уч йил ичида Ўзбекистонда жамият ва давлат қурилиши соҳасида муҳим ўзгаришлардан бири – камбағалликка қарши давлат сиёсатини амалга ошириш, бу жараённинг муҳим омилларидан бири – камбағалликни камайтириш ва аҳолини иш билан бандлигини ошириш мақсади “Ҳар бир оила – тадбиркор” дастурини амалга ошириш жараёнлари таҳлил этилади. Шунингдек, мақолада БМТ ва Ўзбекистон давлати томонидан камбағалликни камайтириш ва тадбиркорликни ривожлантириш соҳасидаги янги ва туб ўзгаришлар моҳияти очиқ берилади.

***Калит сўзлар:** камбағаллик, миллий модель, барқарор ривожланиш, камбағаллик индекслари, глобал кўп ўлчовли камбағаллик индекси, ижтимоий тенгсизлик, иқтисодий тенгсизлик, режали иқтисодиёт, бозор иқтисодиёти, фермер хўжалиги, тадбиркорлик.*

Abstract

The article analyzes the implementation of the program "Every family is an entrepreneur", one of the most important changes in society and state building in Uzbekistan over the past three years - the implementation of state anti-poverty policy, one of the key factors in this process - poverty reduction and employment. The article also reveals the essence of new and radical changes in the field of poverty reduction and entrepreneurship development by the UNO and the state of Uzbekistan.

***Keywords:** poverty, national model, sustainable development, poverty indices, global multidimensional poverty index, social inequality, economic inequality, planned economy, market economy, farming, entrepreneurship.*

Аннотация

В статье анализируется реализация программы «Каждая семья - предприниматель», одно из важнейших изменений в обществе и государственном строительстве в Узбекистане за последние три года - реализация государственной политики по борьбе с бедностью, один из ключевых факторов в этом процессе - сокращение бедности и занятость. Также, в статье раскрывается сущность новых и радикальных изменений в

области сокращения бедности и развития предпринимательства со стороны ООН и государства Узбекистан.

Ключевые слова: *бедность, национальная модель, устойчивое развитие, показатели бедности, глобальный многомерный индекс бедности, социальное неравенство, экономическое неравенство, плановая экономика, рыночная экономика, сельское хозяйство, предпринимательство.*

Президент Ш.М.Мирзиёевнинг Олий Мажлисга Мурожаатномасида (24 январь 2020 й.) илгари сурилган яна бир ижтимоий муаммо – бу қишлоқларда аҳолининг аксарият қисмининг етарли даромад манбаига эга эмаслиги, ҳар қандай мамлакатда бўлгани каби бизда ҳам кам таъминланган аҳоли қатламларининг бизнинг мамлакатимизда ҳам мавжудлиги, улар тахминан аҳолининг 12-15 фоизини - 4-5 миллионни ташкил этишини қайд этиб, уларни ижтимоий ҳимоялашга доир янги вазифаларни қўйди. Албатта, бу ижтимоий ҳодиса нафақат Ўзбекистон миқёсида, балки умумсайёравий даражада ҳам катта ижтимоий муаммога айланган эди(1).

Сўнгги ўн йилликларда халқаро ташкилотлар ва ривожланган мамлакатлар томонидан қашшоқликни камайтиришга доир улкан ишлар амалга оширилди. 2000 йилдан бошлаб қашшоқликнинг тарқалиши икки марта камайтирилди. Лекин, шунга қарамай, ривожланаётган мамлакатларда ҳар ўн кишидан биттаси қашшоқликнинг халқаро чегарасидан ташқарида турибди (бошқча айтганда, уларнинг кунлик даромади 1,90 АҚШ долларидан оз бўлмоқда). Миллионлаб кишилар эса бундан ҳам оз кўпроқ маблағ ҳисобига тирикчилик қилмоқда. Шарқий ва Жанубий-Шарқий Осиё мамлакатларида қашшоқлик анча чегаралангани билан Африканинг Сахараси жанубидаги мамлакатлар аҳолисининг 42 фоизи қашшоқликнинг жуда ҳам оғир шароитлари остида яшашга мажбур бўлмоқда.

Қашшоқлик ёки камбағаллик – бу шунчаки барқарорлик асосида тирикчилик қилишни маблағлар билан таъминлашга даромадлар ва ресурсларнинг етишмаслиги эмас, балки улар очлик, тўйиб оқатланмаслик, таълимдан чекланган ҳолда фойдаланиш, ижтимоий дискриминация ва яққаланиб қолиш, шунингдек қарорлар қабул қилишда иштирок этиш имкониятининг йўқлиги кабиларда ҳам намоён бўладиган ҳодисадир. Ҳозирги даврда 736 млн.дан ортиқроқ одамлар қашшоқликнинг халқаро чегарасидан пастда турибди. Дунёнинг 11 фоиз аҳолиси ниҳоятда қашшоқлик шароитида умргузаронлик қилмоқда, соғлиқни сақлаш, таълим ва санитария каб ижтимоий бойликларга эга бўлишга умид билан яшамоқда. 160 млн.дан ортиқ болаларнинг 2030 йилгача қашшоқлик муҳитида яшаши башорат қилинмоқда(2).

Қашшоқликка барҳам бериш БМТнинг 2030 йилгача барқарор ривожланишнинг кун тартибида баён қилинган 17 та мақсадда мужассамлашган. Унда хусусан шундай вазифалар қўйилган: “ривожланган мамлакатлар, айниқса кам ривожланган мамлакатларга қашшоқлик ва унинг барча шаклларига қарши курашиш дастури ва стратегияларини амалга оширишни маблағлар билан таъминлашни ривожлантириш учун ҳамкорликни фаоллаштириш, унга турли манбалардан йирик ресурсларни сафарбар қилиш”(3).

БМТ қабул қилган A/RES/72/233 резолюцияси БМТнинг қашшоқликни тугатиш учинчи ўн йиллигини (2018-2027 йй.) эълон қилиб, унда бу соҳада иккинчи ўн йилликдаги (2008-2017 йй.) ўсиш суръатларини сақлаб қолиш вазифалари қўйилган эди(4).

2019 йилдаги энг сўнгги маълумотларга эътибор берсак, бу соҳада анъанавий қарашлар тарихга айланмоқда, камбағалликни аниқлашнинг янги индекслари шаклланимоқда. Оксфорд университети ташаббуси билан БМТ ривожланиш лойиҳаси томонидан эълон қилинган камбағаллик ва инсон салоҳиятини ривожлантириш муаммоларига оид маърузада камбағалликка анъанавий тарзда ёндашиш тугаганлигини эълон қилинди. Янги маълумотларда кўрсатилишича, мамлакатлар, ҳаттоки оилавий хўжаликларни бой ва камбағалга бўлиш анча юзакичиликдан иборат. 2019 йилга оид глобал кўп ўлчовли камбағаллик индекси (КЎКИ) натижалари ҳам мамлакат ичида, ҳам камбағал одамлар ўртасида анча тенгсизликлар мавжуд эканлигини кўрсатди. Бу янги индекс даромадни камбағалликнинг ягона кўрсаткичи сифатида сифатида эътироф этмайди, балки камбағалликни уч ўлчовда аниқлайди: саломатлик учун имконият (овқатланиш, болалар ўлими), таълим (таълим олишни давомлилиги ва мактабларга қатнаш) ва таянч эҳтиёжлар (ёқилғи, элект энергияси, санитария, ичимлик суви, мулкка фойдаланиш ва эгалик қилиш даражаси)(5).

Бу пайтга келиб аниқланишича, БМТнинг янгидан ишлаб чиқилган методологиясига биноан 2019 йилнинг июль ойида камбағал одамларнинг учдан икки қисми, яъни 886 млн. киши даромад даражаси ўртача бўлган мамлакатларда яшамоқда. Яна 440 млн. киши даромад даражаси паст бўлган мамлакатларга тўғри келади. Таҳлиллар шуни кўрсатдики, ўртача даражада даромадга эга бўлган мамлакатлар жамиятидаги катта тенгсизликларни беркитиб туриши мумкин экан.

“Кўп ўлчовли индекс” методологияси 5,7 млрд. аҳоли яшайдиган 101 мамлакатдаги ҳаёт даражасини таълим, соғлиқни сақлаш ва ҳаёт даражаси соҳалари бўйича камбағалликнинг 10 та омилини ўз ичига олган ҳолда аниқлаб беради. Бу каби кенг миқёсли тадқиқотлар 2007-2018 йилларда

ўтказилган сўровномаларга асосланиб 101 мамлакатдаги ҳолатни индикаторлар ва ёш белгилари бўйича ўрганиб, алоҳида мамлакат, минтақа ва ёш категориялари бўйича муайян вақтдаги ўзгаришларни аниқлаш имконини берди. Бу каби таҳлиллар турли давлатларнинг камбағалликка қарши курашиш сиёсатини белгилашда муҳим аҳамият касб этади. Умуман, бу тадқиқотлар қуйидаги муҳим хулосаларни чиқаришга олиб келди:

101 мамлакатдаги 5,7 млрд. аҳолидан 1,3 млрд. (ёки 23,1 фоизи) кўп ўлчовли камбағаллик кўрсаткичларини ўзида намоён этди;

Кўп ўлчовли камбағалликка дучор бўлган одамларнинг учдан икки қисми даромад даражаси ўртача бўлган мамлакатларда яшайди;

1,3 млрд. камбағал одамларнинг ярми – 18 ёшгача бўлган болалар, учдан бири – бу 10 ёшгача бўлган болалардан иборат.

Европа ва Марказий Осиё минтақаларини ўрганишга муаллифлар 12 мамлакатни танлаб олди: Албания, Босния, Герцеговина, Қозоғистон, Қирғизистон, Молдова, Черногория, Шимолий Македония, Сербия, Тожикистон, Туркменистон ва Украина. Ривожланаётган мамлакатларда камбағалликнинг кўп ўлчовли индекси кўрсаткичи 0,114 ни ташкил этди.

Лекин, Европа ва Марказий Осиёда камбағалликнинг кўп ўлчовли индекси кўрсаткичи бошқа минтақаларга нисбатан энг паст (0,004) даражани ташкил этди. Минтақадаги энг юқори кўп ўлчовли индекси кўрсаткичи Тожикистон (0,029), энг паст кўрсаткичи эса Арманистон, Сербия, Туркменистон ва Украинада (0,001) кузатилди. Қозоғистонда ҳам бу кўрсаткич паст даражани (0,002) ташкил этди. Лекин, Қирғизистон Тожикистондан кейинги ўринда (0,008) эканлиги маълум бўлди. Тадқиқотларни кўрсатишича, камбағалликнинг энг паст кўрсаткичи – кунига 1,9 АҚШ долларидан даромад оладиган киши деб ҳисобланадиган кўрсаткич Европа ва Марказий Рсий минтақаларидаги мамлакатларда камбағалликнинг кўп ўлчовли индекси кўрсаткичига нисбатан камбағалликни баҳолашни анча пасайтириб кўрсатди. Масалан, агар Қирғизистонда ҳаммаси бўлиб мамлакат аҳолисининг 1,5 фоизи кунига 1,9 АҚШ долларидан кам даромад оладиган аҳоли вакиллари бўлса, кўп ўлчовли индекси кўрсаткичига биноан бу кўрсаткич 2,3 фоизни аҳоли кўп жиҳатлардан камбағал эканлигини кўрсатди(6).

Ўзбекистон бу тадқиқотлар объектига кирмаган бўлсада, Жаҳон банки ва Ўзбекистон статистика қўмитаси томонидан ўтказилган тадқиқотларга биноан мамлакатда кунига 3,2 доллардан кам даромад ҳисобига яшайдиган аҳоли 9,6 фоизни ташкил этган бўлса, 5,5 доллардан кам даромадоладиган аҳоли 36,6 фоизни ташкил этган. Бу кўрсаткичлар бўйича Ўзбекистон камбағаллик

даражаси бўйича Қозоғистондан кейин турсада, Қирғизистон ва Тожикистонга нисбатан камбағал аҳолининг камлиги ўйича олдинги ўринда туради.

Таҳлиллардан кўриниб турибдики, Президент Ш.М.Мирзиёевнинг Мурожаатномасида илгари сурилган вазифалар ва жаҳон тажрибасида камбағалликни аниқлашнинг янги методологиясини пайдо бўлиши муносабати билан Ўзбекистонда бу ижтимоий тенгсизликни камайтириш, камбағаллик индекслари ва янгича тушунчаларини аниқлаш давлат сиёсати даражасига кўтарилди.

Ўзбекистонда ҳам қашшоқлик даражаси халқаро меъёрий ҳужжатлар ва бу соҳадаги миллий сиёсат таъсирида аста-секинлик билан пасайиб бормоқда. Жумладан, 2017 йилдан бошлаб бу соҳа давлат сиёсатининг устувор йўналиши даражасига кўтарилди. 2018 йилдан бошлаб “2030 йилгача қашшоқликни икки марта қисқартириш” дастури асосида бу соҳада сезилари ўғаришларни амалга оширишга эришилди.

Маълумки, Ўзбекистон 2015 йил сентябрда бошқа БМТ аъзолари билан бир қаторда “2030 йилгача Глобал кун тартиби ва барқарор ривожланиш мақсадлари”га қўшилган эди. Ана шу халқаро ҳужжат асосида тузилган махсус Мувофиқлаштириш кенгаши томонидан Ўзбекистон шароитида глобал мақсадларга мослашувга доир муайян ишлар амалга оширилди, бу соҳадаги миллий мақсадлар ва барқарор ривожланиш вазифалари ишлаб чиқилди. Бу ҳужжатлар лойиҳасида 2030 йилгача бўлган муддатга 17 та мақсадлар ва барқарор ривожланиш вазифалари белгиланди. Уларнинг ичидаги биринчи мақсад – бу 2030 йилгача аҳолининг кам таъминланганлик даражасини икки мартага камайтириш, деб айтилди.

Мазкур мақсадлар сифатида асосан қуйидагилар белгиланди:

-озик-овқат хавфсизлигини мустаҳкамлаш, овқатланиш рационини яхшилаш ва кишлоқ хўжалигини барқарор ривожланишига кўмаклашиш;

-соғлом турмуш тарзини таъминлаш ва барчани қандай ёшга кирганлигидан қатъий назар фаровонликка эришувига кўмаклашиш;

-кенг қамровли, адолатли ва сифатли таълимни таъминлаш, барчанинг бутун ҳаёти давомида таълим олиш имкониятларини рағбатлантириш;

-гендер тенглигини таъминлаш, аёлларнинг ҳуқуқ ва имкониятларини кенгайтириш;

-барқарор ривожланиш эҳтиёжларидан келиб чиқиб сув ресурсларини эҳтиёт қилиш ва улардан оқилона фойдаланиш, барчанинг соғлиқ ва тозаллигини сақлаш учун сув ресурсларининг доимий мавжудлигига эришиш ва у билан таъминлаш;

-замонавий, ишончли, доимий ва арзон энергия манбаларидан фойдаланишга эришишни таъминлаш ва бошқалар(7).

Мамлакатда давлатнинг қамбағалликка барҳам бериш ва уни камайтиришга доир чора-тадбирлари кейинги икки йил ичида Президент Ш.М.Мирзиёев ташаббуси билан авж олди. 2018 йил 7 июнда Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ҳар бир оила – тадбиркор” дастурини амалга ошириш тўғрисида”ги қарори қабул қилинган эди. Мазкур қарорда мамлакатимизнинг ҳар бир туман ва шаҳрида, энг аввало олис ва табиий-иқлим шароити оғир ҳудудларда аҳолининг моддий шароитларини тубдан яхшилаш, турмуш тарзи сифати ва даражасида сезиларли ижобий ўзгаришлар амалга оширилишини таъминлашга қаратилган “Ҳар бир оила – тадбиркор” дастури амалга ошириш мақсади қўйилди.

Шунингдек, мазкур дастур ижросини амалга ошириш учун Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 7 мартда “Ҳудудларда аҳолини тадбиркорликка кенг жалб қилиш ва оилавий тадбиркорликни ривожлантиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги қарори қабул қилинди. Тадбиркорлик ташаббусларини қўллаб-қувватлаш учун жорий йилда тижорат банклари орқали 6,2 триллион сўм ажратилди. Мазкур маблағларни ўзлаштириш қониқарсиз ташкил этилгани учун 2019 йил 2 майда Президент Ш.М. Мирзиёев раислигида “Ҳар бир оила – тадбиркор” дастури ижросини сифатли ташкил этиш, аҳолини тадбиркорликка кенг жалб қилиш борасидаги ишлар таҳлилига бағишланган видеоселектор йиғилиши ўтказилди(8).

Мамлакатда ана шу тариқа амалга оширилаётган камбағалликка қарши курашдаги туб бурилиш Президент Ш.М. Мирзиёевнинг Олий Мажлисга Мурожаатномасида қуйидагича ифодаланди: “камбағалликни камайтириш – бу аҳолида тадбиркорлик руҳини уйғотиш, инсоннинг ички куч-қуввати ва салоҳиятини тўлиқ рўёбга чиқариш, янги иш ўринлари яратиш бўйича комплекс иқтисодий ва ижтимоий сиёсатни амалга ошириш, демакдир”. Шунингдек, Мурожаатномада Жаҳон банки, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Тараққиёт дастури ва бошқа халқаро ташкилотлар билан биргаликда Камбағалликни камайтириш дастурини ишлаб чиқишни таклиф этилди, бу борада халқаро меъёрлар асосида чуқур ўрганишлар ўтказиб, камбағаллик тушунчаси, уни аниқлаш мезонлари ва баҳолаш усулларини қамраб олган янги методологияни яратиш лозимлиги вазифаси қўйилди.

Шунингдек, Юртбоши ўз Мурожаатномасида жойлардаги ижтимоий муаммоларни ҳал этишга оид тадбиркорлик ташаббусларини, айниқса, ёшлар ва аёллар тадбиркорлигини қўллаб-қувватлашга устувор аҳамият бериш, шу мақсадда аҳоли ва тадбиркорларга, микромолия хизматлари ва молиявий ресурсларга, давлат харидларига кенг йўл очиб бериш каби дастурий вазифаларни илгари сурди. Шунингдек, аҳоли ичидан бу соҳага мойил кишилар билан тизимли иш олиб бориб, уларни касбга қайта тайёрлаш орқали уларни муносиб иш жойи

билан таъминлаш вазифаси кўрсатилиб, бу мақсадлар учун 700 миллион доллар ажратилишини таъкидлаб, Вазирлар Маҳкамасига икки ой муддатда ижтимоий тадбиркорлик асослари ва уни рағбатлантириш чоралари тўғрисида тегишли қонун лойиҳасини ишлаб чиқиш вазифаси топширилди. Шунингдек, ҳукумат 2020 йилда давлат дастурлари доирасида ҳамда тадбиркорликни ривожлантириш орқали 500 мингта янги иш ўрини яратишни таъминлаши зарурлиги кўрсатиб ўтилди(1).

Албатта, ҳозирги даврда жаҳондаги барча мамлакатларда камбағаллар сони 736 млн. кишини ташкил этиб, уларнинг аксарияти ўз бошидан очликни кечирмоқда, ижтимоий муҳтожлик, таълим олиш, санитария шароитлари, ичимлик суви истеъмол қилишда чекланиш, давлатлар қарорларини қабул қилишда иштирок эта олмаслик кабиларга дучор бўлмоқда. Уларнинг кўпроқ қисми Жанубий Осиё ва Африканинг Сахарадан жанубдаги мамлакатларда кенг тарқалган.

Ривожланган мамлакатларда эса ўртача даромаднинг 50-60 фоизидан кам маблағ олаётганлар камбағал ҳисобланади. Ўтган ўн йилликда бу каби камбағал кишилар Европа Иттифоқи давлатларида 16 фоизни, АҚШда эса 13,2 фоизни ташкил этди. Албатта, камбағал кишиларнинг ижтимоий ҳолати бошқа барча одамларнинг фаровонлигини ўсишига салбий таъсир этиши муқаррар. Камбағал аҳолининг ўсиши иқтисодий ривожланишга катта зарар келтиради – аҳолининг товар ва маҳсулотлари сотиб олиш қобилияти камаяди, жамиятнинг бирдамлигига зарар етади, сиёсий ва ижтимоий тангликлар рўй бериши мумкин, жиноятчилик кўпайишига олиб келади ва ҳоказо.

Лекин, шунга қарамай бу соҳада умидбахш ўзгаришлар ҳам сезилмоқда: 1990 йилда жаҳондаги мамлакатларда 36 млн. аҳоли кунига 2 доллардан кам даромад ҳисобига яшаган бўлса, 25 йилдан кейин бу кўрсаткич 10 фоизга, 2018 йилга келиб эса 8,6 фоизга пасайди(9) Ўзбекистонда 2019 йилда 2018 йилга нисбатан ярим фоизга камайди.

Лекин, Президент Ш.М.Мирзиёевнинг Олий Мажлисга Мурожаатномасида бу йўналишдаги вазифалар, уларнинг давлат сиёсати даражасига кўтарилиши, бунинг учун ниҳоятда йирик миқдорда молиявий ресурсларнинг ажратилиши – давлатимиз ва жамиятимизнинг халқ фаровонлиги учун жиддий киришганлигини англатиб турибди. Кўриниб турибдики, Мурожаатномада кўтарилган барча масалалар ва вазифалар ривожланган давлатларга хос бўлган фуқаролик жамияти ва ҳуқуқий давлат қуриш қуришнинг у ёки бу жиҳатлари бўлиб, асосий мақсад халқ фаровонлигини ошириш, фуқаролар ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлашга қаратилган.

Мурожаатномада мамлакатда камбағалликни камайтиришнинг омилларидан бири – қишлоқда тадбиркорликни ривожлантириш асосида камбағалликка барҳам беришга тўсиқ бўлаётган, маҳаллий давлат бошқаруви тизимида бюрократияни ривожланишига сабаб бўлаётган, эски тизимдан мерос бўлиб қолган пахта ва ғалла етиштиришга давлат буюртмасининг мавжудлиги ва унга барҳам бериш масаласи кўтарилди.

Хулоса қилиб айтганда, Янги Ўзбекистон XXI асрнинг ижтимоий иллатларидан бири – камбағалликка барҳам бериш, шу мақсадда янги иш ўринларини кўпайтириш ва аҳолини иқтисодий ташаббускорлигини кучайтириш учун тадбиркорликни ривожлантириш йўли эълон қилинди. Шунингдек, бозор иқтисодиётини ривожлантиришга хос янги бошқарув усулларини жорий этиш мақсадида туманлардаги маҳаллий бошқарув органлари тизимини номарказлаштиришнинг янги шакллари ҳаётга жорий этила бошланди.

Адабиётлар

1. Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг Олий Мажлисга Мурожаатномаси.2020 йил 24 январь.//Халқ сўзи, 2020, 25 январь.
2. Как Всемирный банк оценивает уровень бедности. 15 январь 2020 г.//<https://tass.ru/info/7525997>.
3. Ликвидация нищеты//<https://www.un.org/ru/sections/issues-depth/poverty/>.
4. Резолюция, принятая Генеральной Ассамблеей 20 декабря 2017 года [по докладу Второго комитета (А/72/424/Add.1)]//<https://undocs.org/pdf?symbol=ru/A/RES/72/233>.
5. Расчет показателя многомерной бедности (ОПНІ www.ophi.org.uk Инициатива Оксфордского университета по проблемам нищеты и развития человеческого потенциала, Оксфордский центр международного развития)//https://www.ophi.org.uk/wp-content/uploads/AFM_russian_2-pager_WEB.pdf.
6. Иманбекова Н.Богатый или бедный? Разные измерения бедности по новой методологии ООН15 июля 2019 г.//https://caanetwork.org/archives/17565?_cf_chl_jschl_tk__=b3c87f8ee2c005251b0a24c960ef6206...
7. Узбекистан намерен к 2030 году сократить уровень бедности в два раза.23.05.2018.// <http://kommersantuz/uroven-bednosti/>.
8. Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Ҳарбиरोила-тадбиркор» дастурини амалга ошириш тўғрисида” ги қарори. 7 июнь 2018 й.//Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 08.06.2018 й.,

07/18/3777/1325-сон; 13.12.2019 й., 06/19/5893/4150-сон; 14.12.2019 й., 06/19/5894/4161-сон).

9. Калинина А. Уровень бедности в США 14.01.2020 г. <https://visasam.ru/emigration/canadausa/bednost-v-ssha.html>.